

Opinia

do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Prawo dewizowe (druk nr 330)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest "zapewnienie swobody w zakresie zaciągania oraz wykonywania zobowiązań w walutach obcych w stosunkach między krajowymi podmiotami", poprzez zniesienie istniejących w polskim systemie prawnym ograniczeń w tym zakresie.

W aktualnym stanie prawnym, art. 358 § 1 Kodeksu cywilnego przewiduje, że z zastrzeżeniem wyjątków ustawowych, zobowiązania pieniężne na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej mogą być wyrażone tylko w pieniądzu polskim (tzw. **zasada walutowości**). Naruszenie art. 358 § 1 skutkuje nieważnością czynności prawnej. Wyjątki od zasady walutowości określone są w ustawie – Prawo dewizowe. Odstąpienie od tej zasady możliwe jest także na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 września 2007 r. w sprawie ogólnych zezwoleń dewizowych (problematyka ta uregulowana jest w rozdziale 3 rozporządzenia – Zezwolenia na odstępowanie od ograniczeń w dokonywaniu obrotu wartościami dewizowymi w kraju).

Dokonując nowelizacji Kodeksu cywilnego, ustawodawca przyjął rozwiązanie zgodnie, z którym, w przypadku gdy przedmiotem zobowiązania jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, dłużnik może spełnić świadczenie w walucie polskiej, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe będące źródłem zobowiązania lub czynność prawna zastrzega spełnienie świadczenia w walucie obcej (art. 358 § 1 w nowym brzmieniu).

W związku z przyjętą w art. 358 § 1 zasadą, w § 2 tego artykułu ustawodawca określił sposób ustalania wartości waluty obcej. Przyjęto, że wartość tej waluty będzie określana według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia

wymagalności roszczenia, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe lub czynność prawna stanowić będą inaczej. W przypadku zwłoki dłużnika, wierzyciel będzie miał prawo żądania spełnienia świadczenia w walucie polskiej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia, w którym zapłata jest dokonana.

Konsekwencją zmiany w Kodeksie cywilnym jest nowelizacja ustawy – Prawo dewizowe, polegająca na uchyleniu pkt 15 w art. 9. Uchylany przepis stanowił, że ograniczeniom podlega zawieranie umów oraz dokonywanie innych czynności prawnych, powodujących lub mogących powodować dokonywanie w kraju rozliczeń w walutach obcych, a także dokonywanie w kraju takich rozliczeń, z wyjątkiem przypadków, w których czynności te są dokonywane w dozwolonym, na podstawie ustawy lub zezwolenia dewizowego, obrocie dewizowym: z zagranicą (w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 17 lit. a tej ustawy), między nierezydentami oraz między rezydentami będącymi osobami fizycznymi, w zakresie niezwiązanym z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 26. posiedzeniu w dniu 23 października 2008 r. Projekt ustawy był przedłożeniem rządowym. W trakcie prac w Sejmie wydłużono przewidywany projektem okres *vacatio legis* z 14 do 30 dni.

III. Uwagi szczególne

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Jakub Zabielski
Starszy legislator